

Het Competentiemodel van de Startersbeurs

Wat is een competentie?

Een competentie is een vaardigheid of bekwaamheid die je bezit en bestaat uit de volgende drie elementen:

Kennis & ervaring

Over welke informatie en ervaring beschikt iemand.

Vaardigheden

Vaardigheden zijn fysieke handelingen waar iemand bedreven in is.

Talent

Intelligentie, persoonlijke eigenschappen en motivatie.

Hoe wordt het competentiemodel toegepast bij de Startersbeurs?

Naast het opdoen van werkervaring is het belangrijk om de competenties die je tijdens de Startersbeurs ontwikkelt vast te leggen, om deze aan toekomstige werkgevers te kunnen presenteren. Dit zal je kansen op het vinden van een baan vergroten. Daarnaast kan de ontwikkeling tot inzichten leiden welke je kunnen helpen bij je verdere persoonlijke en professionele ontwikkeling na afloop van de Startersbeurs.

Hoe kun je je competenties ontwikkelen bij de Startersbeurs?

Bij de ontwikkeling van de Startersbeurs is gebruik gemaakt van het "4C Your Way" model dat in gezamenlijkheid is ontwikkeld door scholen op 11e onderwijsniveaus (van VMBO tot WO). In dit model staan 25 competenties (kolom 1) omschreven met daarnaast een toelichtend voorbeeld (kolom 2) en de belangrijkste kenmerken van deze competenties (kolom 3). De Starter die een Startersbeurs aanvraagt komt tijdens deze aanvraag het competentiemodel tegen. De Starter dient hier minimaal één en maximaal drie van de onderstaande competenties uit te kiezen. Deze worden gedurende de periode van de Startersbeurs drie keer gemeten door de starter zelf en door de werkervaringsbegeleider: bij aanvang, in de 3e maand en afsluitend in de 6e maand. Zowel de Starter als de werkervaringsbegeleider krijgen hier automatisch bericht van.

Tijdens de competentiemeting wordt per kenmerk (kolom 3) gevraagd in hoeverre de Starter dit kenmerk beheerst (onvoldoende, matig, gemiddeld, goed of buitengewoon goed). Daarnaast dient de starter deze score in de 3e en 6e maand te onderbouwen door te verwijzen naar een concrete situatie waaruit blijkt hoe de ontwikkeling heeft plaatsgevonden (zie onderstaand voorbeeld).

De werkervaringsbegeleider kent deze kenmerken ook een score toe, welke uiteindelijk tot uiting komen in een certificaat met daarop de gemiddelde score per competentie. Ook krijgt de Starter een schriftelijke toelichting / evaluatie van de werkervaringsbegeleider, welke mogelijk gebruikt kan worden als referentie voor toekomstige sollicitaties.

Voorbeeld

De starter heeft bij de aanvraag aangegeven over niveau VMBO-BBL te beschikken en (onder andere) gekozen voor de competentie "Begeleiden".

De Starter beoordeelt vervolgens in welke mate hij/zij de kenmerken bezit die zijn opgenomen in kolom 3 (daarbij geholpen door de voorbeeldtekst uit kolom 2). Bijvoorbeeld, in welke mate beheerst de Starter het kenmerk "adviseren" (en de 3 andere kenmerken van deze competentie).

Daarnaast dient de Starter per competentie toe te lichten waarom hij/zij de competentie gekozen heeft.

Bij de 2 daaropvolgende metingen (in de 3e maand en de 6e maand) dient de Starter te onderbouwen waarom deze een bepaalde score heeft toegekend aan een competentie.

Dit doet deze door te verwijzen naar een concreet voorbeeld.

Zie onderstaand voorbeeld op basis van de competentie "Met druk en tegenslag omgaan":

Situatie	Omschrijf één (of meerdere) situatie(s) waarin je deze competentie hebt ontwikkeld.	Ik stond een dag achter de servicebalie. Een klant kwam terug met een rolgordijn, dat voor hem op maat was gemaakt. Hij wilde het terug brengen want de afmetingen waren niet correct.
Taak	Wat waren je taken?	Mijn taak was om de klant duidelijk te maken dat maatwerk nooit wordt terug genomen. Dat was hem ook verteld toen hij het rolgordijn bestelde. Toen ik hem dit vertelde, werd hij heel kwaad en wilde mij met het rolgordijn slaan.
Activiteiten	Hoe heb je dit aangepakt?	Ik bleef kalm en heb de klant op een rustige en vriendelijke toon duidelijk gemaakt dat ik begrip had voor zijn probleem en het ook heel vervelend vond, maar dat ik er graag op een normale manier over wilde praten. Ik maakt duidelijk dat ik de politie zou bellen, als hij niet zou kalmeren.
Resultaat	Wat leverde het op?	De klant werd rustig en het gesprek kon op een redelijk normale toon worden voortgezet.

Succes bij het kiezen van de competenties en het beoordelen hiervan!

Het team van de Startersbeurs

Het Competentiemodel van de Startersbeurs

COMPETENTIE (KOLOM 1)	BIJVOORBEELD VMBO-BBL (KOLOM 2)	KENMERKEN (KOLOM 3)
Beslissen en activiteiten initiëren	Ik beslis binnen mijn taken om te stoppen of hulp te halen.	beslissingen durven nemen rekening houden met risico's van mijn beslissingen op eigen initiatief werk uitvoeren initiatief nemen om nieuwe dingen te doen zelfvertrouwen tonen verantwoordelijkheid nemen voor eigen beslissingen
Aansturen	Ik geef instructies aan collega's en overleg daarover met een leidinggevende	richting geven aan anderen functioneren van mensen controleren instructies en aanwijzingen geven uitoefenen van gezag anderen taken geven anderen bevoegdheden en verantwoordelijkheden geven benutten van de verschillende kwaliteiten van medewerkers
Begeleiden	Ik geef collega's informatie over hoe ze een taak het beste kunnen uitvoeren	adviseren: anderen advies geven motiveren: zorgen dat anderen zin hebben om te doen wat gedaan moet worden coachen: anderen helpen om tot betere prestaties te komen anderen ontwikkelen
Aandacht en begrip tonen	Ik geef aandacht aan mijn collega's of klanten als ik zie dat er iets bijzonders aan de hand is.	interesse tonen begrip hebben voor de meningen en houding van anderen je inleven in andermans gevoelens luisteren rekening houden met verschillen en begrip tonen bezorgdheid tonen voor anderen anderen steunen zichzelf kennen en laten zien
Samenwerken en overleggen	Ik ga op juiste wijze om met de meeste mensen en ik neem deel aan overleg over alledaagse zaken.	advies vragen aan anderen over je werkzaamheden afstemmen van je werkzaamheden met anderen (om dubbel werk te voorkomen) op eigen initiatief contact zoeken met collega's en leidinggevenden bij vragen eerlijk en oprecht communiceren bijdragen van anderen waarderen bijdragen aan een goede werksfeer aanpassen aan de groep
Ethisch en integer handelen	Ik stel mij sociaal op naar anderen mensen en vermijd handelingen die voorspelbare milieu-en/of omgevingschade veroorzaken.	eerlijk en betrouwbaar handelen ethisch handelen: rekening houden met wat wel en niet goed is verantwoord handelen, rekening houdend met de omgeving verschillen tussen mensen respecteren
Relaties opbouwen en netwerken	Ik leg contacten in mijn omgeving en onderhoud deze op eenvoudige wijze.	relaties opbouwen met mensen relaties opbouwen op verschillende niveaus relatienetwerk onderhouden en benutten goede relatie behouden bij moeilijkheden bemiddelen bij conflicten
Overtuigen en beïnvloeden	Ik neem een standpunt in bij inhoudelijke discussies met collega's of klanten	indruk maken op anderen ideeën en meningen naar voren brengen en onderbouwen emoties aanspreken gesprekken richting geven onderhandelen proberen het eens te worden met collega's en/of leidinggevenden
Presenteren	Ik leg duidelijk uit wat ik bedoel, in een voor mij bekende groep.	duidelijk uitleggen en toelichten op een aangename manier communiceren bij het communiceren je richten op de belangrijkste zaken, met minder aandacht voor bijzaken betrouwbaarheid en deskundigheid uitstralen enthousiasme uitstralen humor gebruiken op de toehoorder(s) / toeschouwer(s) inspelen en reageren
Formuleren en rapporteren	Ik breng eenvoudige mededelingen of antwoorden op vragen zowel mondeling als schriftelijk correct onder woorden.	nauwkeurig en volledig rapporteren structuur aanbrengen in je werk vlot en bondig (schriftelijk) communiceren correct (schriftelijk) communiceren communicatie op de ontvanger(s) richten aantrekkelijk en boeiend formuleren
Vakdeskundigheid toepassen	Ik voer handelingen goed en precies uit en maak daarbij gebruik van eerdere ervaringen.	vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen: inzet tonen vakspecifieke manuele vaardigheden tonen: netjes en overzichtelijk werken volgens de voorschriften vakspecifieke mentale vermogens aanwenden: kennis toepassen die belangrijk is voor de werkzaamheden gevoel voor ruimte en richting tonen vakmanschap/expertise delen met anderen kwaliteiten tonen en aanwenden
Materialen en middelen inzetten	Ik zorg ervoor dat ik benodigde materialen en middelen bij me heb. Ik let er op dat materialen en middelen correct gebruikt worden.	geschikte materialen en middelen kiezen materialen en middelen efficiënt gebruiken materialen en middelen doeltreffend gebruiken goed zorgdragen voor materialen en middelen
Analyseren	Ik verzamel in overzichtelijke situaties gegevens en sorteer en bewaar deze.	gegevens controleren en aannames toetsen informatie uiteenrafelen/analyseren conclusies trekken verbanden leggen informatie genereren uit gegevens oplossingen voor problemen bedenken
Onderzoeken	Ik vind met een praktische vraag zelfstandig eenvoudige informatie in een beperkte set handboeken, tijdschriften, webpagina's en dergelijke.	informatie achterhalen vanuit meerdere invalshoeken kijken openstaan voor nieuwe informatie
Creëren en innoveren	Ik deel mijn ideeën over hoe iets beter kan	vernieuwend en creatief handelen verandering zoeken en introduceren toekomstvisie laten zien toekomstgerichte strategieën ontwikkelen

Het Competentiemodel van de Startersbeurs

COMPETENTIE (KOLOM 1)	BIJVOORBEELD VMBO-BBL (KOLOM 2)	KENMERKEN (KOLOM 3)
Leren	Ik volg aanwijzingen op om van fouten te leren en deze te voorkomen of af te leren. Ik verbeter mijn leren door feedback. Ik leer steeds beter door wat wel en niet werkt voor mij te onderscheiden.	vakkennis en -vaardigheden bijhouden zichzelf verder willen ontwikkelen leren van feedback en fouten
Plannen en organiseren	Ik organiseer mijn dagelijkse werkzaamheden. Ik voorspel op basis van de voortgang of ik het binnen de daarvoor gestelde tijd af krijg.	doelen stellen, rekening houdend met volgorde van belangrijkheid tijd indelen activiteiten plannen mensen en middelen organiseren/bij elkaar brengen voortgang bewaken
Klantgericht handelen	Ik sta open voor verwachtingen en behoeften van anderen. Ik reageer op vragen en klachten, voorzover dat in mijn bereik ligt. In de andere gevallen verwijs ik op juiste wijze door.	behoeften en verwachtingen achterhalen aansluiten bij behoeften en verwachtingen klanttevredenheid in de gaten houden
Kwaliteit leveren	Ik handel binnen de gestelde tijd voor werkzaamheden en let daarbij op zaken die belangrijk zijn voor de kwaliteit.	gewenste kwaliteits- en productiviteitsresultaten aangeven aangegeven productiviteitsresultaten op tijd halen aangegeven kwaliteitsniveaus halen: nauwkeurig werken systematisch werken: volgens een vast of logisch patroon kwaliteits- en productiviteitsresultaten bewaken: waar nodig bijstellen en rapporteren
Instructies en procedures opvolgen	Ik volg aanwijzingen en regels precies op en werk nauwkeurig conform de veiligheidsvoorschriften.	instructies opvolgen werken volgens voorgeschreven procedures discipline tonen: zichzelf aan het werk kunnen zetten werken conform veiligheidsvoorschriften werken overeenkomstig de wettelijke regels
Omgaan met verandering en aanpassen	Ik pas me aan aan nieuwe mensen en nieuwe methoden. Ik pas kleine veranderingen toe.	aanpassen aan veranderde omstandigheden nieuwe ideeën accepteren omgaan met onduidelijkheid en onzekerheid met diversiteit (tussen mensen) omgaan
Met druk en tegenslag omgaan	Omdat ik voldoende zelfvertrouwen heb, kan ik met tegenslag omgaan. Ik gebruik kritiek om mijn werk te verbeteren.	goed blijven presteren onder druk gevoelens onder controle houden een positieve kijk houden positief omgaan met kritiek grenzen stellen: naar een oplossing zoeken als de druk te hoog wordt werk en privé in evenwicht brengen
Gedrevenheid en ambitie tonen	Ik laat aan collega's zien dat ik mijn werk leuk vind en dat ik er verder in wil groeien	uitdagingen aanvaarden taken en verantwoordelijkheden naar je toe trekken zichzelf actief beschikbaar stellen enthousiasme tonen successen willen boeken vooruit willen komen in de organisatie
Ondernemend en commercieel handelen	Ik deel mijn mening met collega's over hoe producten of processen volgens mij verbeterd kunnen worden	kansen en mogelijkheden identificeren en creëren kansen en mogelijkheden benutten de markt en de spelers daarin kennen uitbouwen van de commerciële positie van de organisatie
Bedrijfsmatig handelen	Ik schat de kosten van producten en diensten waar ik mee werk en ga daarmee zuinig om.	kostenbewust handelen: rekening houden met tijd, materialen en andere in te zetten middelen financieel bewustzijn tonen: hierover nadenken en praten met anderen inzicht tonen in de werking van de organisatie